

Αθήνα, 22 Μαΐου 2019

Θέμα: Έκθεση περί συμμετοχής της συνεργάτιδος της Συνοδικής Επιτροπής Διορθοδόξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων κ. Ευθαλίας Παππά, σε εκπαιδευτικό σεμινάριο (εκπαίδευση εκπαιδευτών) που διοργάνωσε η Επιτροπή εκκλησιών για τις διεθνείς υποθέσεις του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών (*Commission of the Churches on International Affairs /CCIA of WCC*) πάνω σε θέματα “**επίτευξης φυλετικής δικαιοσύνης μέσω των μηχανισμών των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**”¹ στη Γενεύη από 26 έως 28 Μαρτίου 2019.

1. Σκοπός του σεμιναρίου²:

Κύριος σκοπός του σεμιναρίου ήταν: 1. να προσφέρει μία σύντομη αλλά περιεκτική ανασκόπηση στο θεσμικό σύστημα των Ηνωμένων Εθνών για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το οποίο δημιουργήθηκε την επομένη της ηθικής και κοινωνικής καταστροφής του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και 2. να αναπτύξει πως αντιμετωπίστηκε το φαινόμενο του ρατσισμού από το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα. **Το θέμα της καταπολέμησης του ρατσισμού, σύμφωνα με το WCC³, συμπλέει με την ανάγκη για θεολογική θωράκιση και ανασκόπηση.** Υπό το διπλό αυτό πρίσμα, οι διοργανωτές παρουσίασαν βασικά θέματα κλειδιά του θεσμικού οικοδομήματος προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών όπως είναι:

A. Το σύστημα των καταστατικών αρχών του ΟΗΕ, Διακηρύξεων, Συμβάσεων για θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων⁴ και ειδικότερα για τον “ρατσισμό”, τη “φυλετική δικαιοσύνη”, τις “διακρίσεις” καθώς και για τα όργανα και τους μηχανισμούς των παραπάνω Συμβάσεων⁵.

B. Η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη των φυλετικών διακρίσεων⁶ (ήτοι, το καταστατικό όργανο της Διεθνούς Σύμβασης για την Εξάλειψη κάθε

¹ Διεθνείς Συμβάσεις, όργανα επιτήρησης της εφαρμογής των Συμβάσεων, ειδικές διαδικασίες, διαδικασίες καταγγελίας και διαδικασία Παγκόσμιας Περιοδικής Επιθεώρησης/UPR.

² Το Δελτίο Τύπου που εκδόθηκε μετά το πέρας των εργασιών του σεμιναρίου και συνοψίζει τους σκοπούς της διοργάνωσης, <https://www.oikoumene.org/en/press-centre/news/wcc-leads-exploration-on-racial-justice>

³ Η κα Isabel Phiri, βοηθός του Γενικού Γραμματέα του WCC (βλ παρακάτω) ανέφερε στην εισαγωγική ομιλία ότι το WCC προσπαθεί να κάνει μία αποτίμηση των θεολογιών που πέτυχαν ή απέτυχαν να αντιμετωπίσουν το θέμα του ρατσισμού.

⁴ **The UN human rights treaty system**

⁵ Treaty body

⁶ **Committee on the Elimination of Racial Discrimination (CERD)**

μορφής Φυλετικών Διακρίσεων της 21ης Δεκεμβρίου 1965/**International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination**).

Γ. Το σύστημα της Παγκόσμιας⁷ Περιοδικής Αναθεώρησης (Universal Periodical Review/ UPR)⁸.

Δ. Η Διαδικασία Καταγγελίας του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Complaint Procedure of the Human Rights Council).

Ε. Οι Ειδικές Διαδικασίες του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΣΑΔ), (Special Procedures of the HRC). Στο πλαίσιο αυτό είχε προβλεφθεί και πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο Μέγαρο των Ηνωμένων Εθνών προκειμένου να παρακολουθήσουμε μία συνεδρίαση της Ομάδας Εργασίας των Εμπειρογνομώνων για τα άτομα αφρικανικής καταγωγής (WGEPAD).

Το συμμετοχικό αυτό σεμινάριο εκπαίδευσης εκπαιδευτών (*training of trainees*) είχε ως συμπληρωματικό στόχο στο να δημιουργήσει εκείνες τις προϋποθέσεις προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι να είναι σε θέση να οργανώσουν αντίστοιχα εκπαιδευτικά σεμινάρια στις εκκλησιαστικές δομές όπου εργάζονται με αποδέκτες στελέχη των υπηρεσιών τους, προκειμένου να αξιοποιηθούν οι μηχανισμοί και διαδικασίες που προβλέπουν τα όργανα των Συμβάσεων του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα (βλ. κατωτέρω, σελ. 11).

2. Εκπαιδευτές και εκπαιδευτικό υλικό:

Στις 26 Μαρτίου το πρωί, κατά την έναρξη του σεμιναρίου, την ομάδα εργασίας υποδέχθηκε η καθηγήτρια κ. Isabel Phiri, βοηθός του Γενικού Γραμματέα του WCC ενώ εισαγωγική ομιλία (βλ. σχετικά παρακάτω, παρ. 4) έκανε ο Διευθυντής της Επιτροπής Εκκλησιών για τις διεθνείς υποθέσεις του WCC, κ. Peter Prove. Η κα Semegnish Asfaw Grosjean, υπεύθυνη προγραμμάτων του WCC και διοργανώτρια του σεμιναρίου, στην εισαγωγική της τοποθέτηση για τους σκοπούς της διοργάνωσης, ανέφερε ότι η καταπολέμηση της ξενοφοβίας και του ρατσισμού είναι βασικές συνισταμένες των δράσεων του WCC τις τελευταίες δεκαετίες (βλ. κατωτέρω σελ. 12) ενώ και στη σημερινή πολιτική συγκυρία (λόγω της μετανάστευσης και του προσφυγικού σε πολλά μέρη του κόσμου, όπως στη Λατινική Αμερική, την Ασία και την Ευρώπη), τα θέματα αυτά έχουν γίνει εξαιρετικά επίκαιρα.

⁷ Στα ελληνικά το βρίσκει κανείς και ως “Παγκόσμια Περιοδική Επιθεώρηση”, βλ. <https://gr.humanrights.com/voices-for-human-rights/human-rights-organizations/governmental.html> ή “Παγκόσμια Περιοδική Επισκόπηση” αλλά και ως “οικουμενική περιοδική επανεξέταση”, βλ. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a9f2dcc0-947f-4fca-b628-065d77004d49.0005.01/DOC_19&format=PDF, “...το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.., θεωρεί ότι ο μηχανισμός της οικουμενικής περιοδικής επανεξέτασης αποτελεί μέσο που υπόσχεται τη βελτίωση της οικουμενικότητας της παρακολούθησης των δεσμεύσεων και πρακτικών στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ολόκληρο τον κόσμο, δεδομένου ότι υποβάλλει όλα τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών σε ίση μεταχείριση και έλεγχο”

⁸ <https://www.ohchr.org/en/hrbodies/upr/pages/uprmain.aspx>

- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχε ο βιντεοσκοπημένος χαιρετισμός της κας Tendayi Achiume, Ειδικής Εισηγήτριας για το Ρατσισμό⁹. Η κα Achiume είναι η 5η Ειδική Εισηγήτρια (πρώτη γυναίκα σε αυτήν τη θέση) σε θέματα ρατσισμού στο πλαίσιο των Ειδικών Διαδικασιών του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών. Έχει καταγωγή από την Ζάμπια και ανέλαβε τα καθήκοντα ως *Special Rapporteur on racism* την 1η Νοεμβρίου 2017. Είναι καθηγήτρια Δικαίου στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια, στο Λος Άντζελες (UCLA). Η βοηθός της, κα Claire Mathellie, συμμετείχε ως εκπαιδευτής στο σεμινάριο για να συμπαραουσιάσει¹⁰ αναλυτικά το θέμα των Ειδικών Διαδικασιών του Συμβουλίου. Στο μήνυμά της η κα Achiume αναφέρθηκε στις σημερινές προκλήσεις στον κόσμο σε θέματα της αρμοδιότητας της¹¹ και ευχήθηκε καλή ευόδωση του σεμιναρίου.

- Ο καθηγητής **Adrien-Claude Zoller** έκανε ένα εισαγωγικό μάθημα πάνω στο μεταπολεμικό οικοδόμημα των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ξεκινώντας από τον Καταστατικό Χάρτη των ΗΕ¹² και την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου¹³, με έμφαση στη σταδιακή ανάπτυξη της

⁹ Ο πλήρης τίτλος είναι: Ειδικός Εισηγητής για τις σύγχρονες μορφές ρατσισμού, φυλετικών διακρίσεων, ξενοφοβίας και μισαλλοδοξίας (**Special Rapporteur on contemporary forms of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance**).

¹⁰ Μαζί με τον κ. Δαμιανό Σερεφίδη, βοηθό Ειδικού Εισηγητή για τις Μειονότητες.

¹¹ Στο *UN mandate* του Ειδικού Εισηγητή για το Ρατσισμό συμπεριλαμβάνεται η αντιμετώπιση «της μίστιγας του αντισημιτισμού, της Χριστιανοφοβίας, της Ισλαμοφοβίας σε διαφορετικά μέρη του κόσμου και των διαφόρων βίαιων κινημάτων που βασίζονται σε ρατσιστικές διακρίσεις εναντίον αραβικών, χριστιανικών, αφρικανικών, εβραϊκών, μουσουλμανικών και άλλων κοινοτήτων».

¹² Ο Καταστατικός Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών (UN Charter) υπογράφηκε στις 26 Ιουνίου 1945 στο Σαν Φρανσίσκο και τέθηκε σε ισχύ στις 24 Οκτωβρίου 1945. Συμπεριλαμβάνει το Καταστατικό του Διεθνούς Δικαστηρίου. Ο Χάρτης προβλέπει, μεταξύ άλλων, την ίδρυση της Γενικής Συνέλευσης των ΗΕ και του Συμβουλίου Ασφαλείας και θέτει τα θεμέλια της διεθνούς συνεργασίας για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών “χωρίς διάκριση φυλής, φύλου, γλώσσας ή θρησκείας..”, βλ. https://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=14&Itemid=10. Η πρώτη δεκαετία των Ηνωμένων Εθνών ήταν αυτή της σταδιακής θεμελίωσης των αρχών-προτύπων. Πάνω σε αυτές οικοδομήθηκαν δεκάδες διεθνή νομικά κείμενα, συμβάσεις, μηχανισμοί εποπτικοί των συμβάσεων. **Οι αρχές αυτές είναι η αξιοπρέπεια του ανθρώπου, η ισότητα και η απαγόρευση των διακρίσεων**, βλ. Προοίμιον του Χάρτη: *Ημείς οι Λαοί των Ηνωμένων Εθνών, αποφασισμένοι, Όπως σώσωμεν τας επερχόμενας γενεάς από την μίστιγας του πολέμου, ήτις δίς εις το διάστημα μιάς γενεάς επεσώρευσεν άφατον θλίψιν εις την ανθρωπότητα, Όπως διακηρύξωμεν εκ νέου πίστιν εις τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου, εις την αξιοπρέπειαν και την αξίαν του ανθρώπου, εις την ισότητα των δικαιωμάτων ανδρών και γυναικών και Εθνών μεγάλων και μικρών...*

¹³ Η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Universal Declaration of Human Rights), είναι η Διακήρυξη που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών το 1948. Παρόλο που δεν είναι νομικά δεσμευτικό έγγραφο (θεωρείται ωστόσο εθιμικό δίκαιο) είναι η βάση για δύο νομικά δεσμευτικά συνθήκες το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα.. Βλ. Άρθρο 2, παρ. 1 της Οικουμενικής Διακήρυξης “Κάθε άνθρωπος δικαιούται να επικαλείται όλα τα δικαιώματα και όλες τις ελευθερίες που προκηρύσσει η παρούσα Διακήρυξη, χωρίς καμία απολύτως διάκριση, ειδικότερα ως προς τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τις θρησκείες, τις πολιτικές ή οποιοσδήποτε άλλες πεποιθήσεις, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσία, τη γέννηση ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση”.

διεθνούς νομοθεσίας για την απάλειψη των φυλετικών διακρίσεων¹⁴ ¹⁵. Στις 21 Δεκεμβρίου 1965, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών υιοθέτησε τη Διεθνή Σύμβαση για την Εξάλειψη κάθε μορφής φυλετικών διακρίσεων (**International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination - ICERD -**)¹⁶. Ακολούθησαν τον επόμενο χρόνο οι δύο κυριότερες Συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα, δηλαδή το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα¹⁷ και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα¹⁸ ¹⁹. Και στις δύο αυτές Συμβάσεις επαναλαμβάνεται η απαγόρευση των διακρίσεων λόγω φυλής, χρώματος, γένους, γλώσσας,

Στο Ν. 3304/2005, κατοχυρώνεται η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. <https://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Language.aspx?LangID=grk>

¹⁴ Adrien-Claude Zoller, *Notes for the Course of the World Council of Churches*, p. 10, Γενεύη, Μάρτιος 2019

¹⁵ Η πρώτη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι η “ Σύμβαση για την Πρόληψη και Καταστολή του Εγκλήματος της Γενοκτονίας” με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της 9ης Δεκεμβρίου 1948 και έναρξη ισχύος την 12η Ιανουαρίου 1951. Κυρώθηκε στην Ελλάδα, με το Ν.Δ. 3091 της 6/12 Οκτωβρίου 1954: περί κυρώσεως της Συμβάσεως δια την Πρόληψιν και Καταστολήν του Εγκλήματος της Γενοκτονίας από 9 Δεκεμβρίου 1948 (ΦΕΚ Α' 250)]

¹⁶ Κυρώθηκε από την Ελλάδα με το ν.δ. 494 της 24 Μαρτίου / 3 Απριλίου 1970: «περί κυρώσεως της εν Ν. Υόρκη υπογραφείσης την 7ην Μαρτίου 1966 Διεθνούς Συμβάσεως Περί Καταργήσεως Κάθε Μορφής Φυλετικών Διακρίσεων» (ΦΕΚ Α' 77)]

¹⁷ Κυρώθηκε στη χώρα μας, με το Ν. 2462/1997 « Κύρωση του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στο Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και του Δευτέρου Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στο Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα σχετικού με την κατάργηση της ποινής του θανάτου» (ΦΕΚ 25, τ. Α')]

¹⁸ Κυρωτικός Νόμος: 1532/1985, ΦΕΚ Α' 25

¹⁹ Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε ψήφισμα του της 7ης Ιουνίου 2007 αναφορικά με την 5η Σύνοδο του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, επισημαίνει ότι “ο σεβασμός, η προώθηση και η διασφάλιση της οικουμενικότητας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί τμήμα του ηθικού και νομικού κεκτημένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της ευρωπαϊκής ενότητας και ακεραιότητας”, https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a9f2dcc0-947f-4fca-b628-065d77004d49.0005.01/DOC_19&format=PDF

θρησκευάτος²⁰, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής προέλευσης, περιουσίας, γέννησης ή κάθε άλλης κατάστασης²¹.

Όργανα επιτήρησης της εφαρμογής των παραπάνω τριών Συμβάσεων είναι αντίστοιχα, η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη των φυλετικών διακρίσεων (CERD), η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Human Rights Committee) και η Επιτροπή για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτισμικά Δικαιώματα (CESCR)²².

Απαρχή των διαβουλεύσεων και νομοθετικών πρωτοβουλιών στα Ηνωμένα Έθνη για το ρατσισμό αποτέλεσαν η κατάσταση στη Νότιο Αφρική με το Απαρτχάιντ²³, η κατάσταση στα Κατεχόμενα από το Ισραήλ αραβικά εδάφη της Παλαιστίνης (Δυτική Όχθη), ο διάλογος για τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών²⁴ και τα θέματα των μειονοτήτων²⁵. Η τρίτη Παγκόσμια Διάσκεψη κατά του ρατσισμού, των φυλετικών διακρίσεων, της ξενοφοβίας και της μισαλλοδοξίας (WCAR), γνωστή ως “the Durban Conference”²⁶, στην προετοιμασία της οποίας το WCC συνέβαλε τα μέγιστα, αποτέλεσε ορόσημο για την αποτύπωση των μηχανισμών και διαδικασιών στη διεθνή θεσμική κινητοποίηση κατά του ρατσισμού και των φυλετικών διακρίσεων (του ρόλου της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη των φυλετικών διακρίσεων και των διαδικασιών της Επιτροπής για τα Ανθρώπινα

²⁰ Βλ. Άρθρο 18,1 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα:

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας. Αυτό το δικαίωμα περιλαμβάνει την ελευθερία να έχει ή να υιοθετεί κανείς τη θρησκεία ή την πεποίθηση της επιλογής του, καθώς και την ελευθερία να εκδηλώνει τη θρησκεία ή την πεποίθησή του, ατομικά ή από κοινού με άλλους μέσω της λατρείας, πράξεων ιεροτελεστίας, πρακτικής και διδασκαλίας.

2. Κανείς δεν υπόκειται σε καταναγκασμό, που θα μπορούσε να παρεμποδίσει την ελευθερία του να έχει ή να υιοθετήσει τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις της επιλογής του.

3. Η ελευθερία εκδήλωσης της θρησκείας ή των πεποιθήσεων δεν μπορεί να υπόκειται παρά μόνο σε όσους περιορισμούς ορίζει ο νόμος και είναι απαραίτητοι για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας, τάξης και υγείας ή της ηθικής ή των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των άλλων.

4. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη στο παρόν Σύμφωνο αναλαμβάνουν την υποχρέωση να σέβονται την ελευθερία των γονέων ή των νόμιμων κηδεμόνων, να φροντίζουν για τη θρησκευτική και ηθική αγωγή των παιδιών τους σύμφωνα με τις πεποιθήσεις τους.

²¹ Άρθρο 2.- 1 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα.

²² Βλ. Καταληκτικές παρατηρήσεις της Επιτροπής επί της δεύτερης περιοδικής έκθεσης της Ελλάδας, 27/10/2015, http://www.nchr.gr/images/pdf/nea_epikairothta/deltia_tupou/COBS%20ICESCR_ell.pdf

²³ Το θέμα του απαρτχάιντ για συζήτηση ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης, έφερε πρώτη η Ινδία το 1952. Τα 3 στοιχεία της καμπάνιας anti-apartheid ήταν η αξιοπρέπεια του ατόμου, η ισότητα και η απαγόρευση διακρίσεων. Το 1970, η Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ίδρυσε την ad hoc Επιτροπή εμπειρογνομόνων για τη Νότια Αφρική.

²⁴ **Indigenous people.** Αυτός ο διάλογος, ξεκίνησε με πρωτοβουλία του WCC. Σταδιακά έγινε αποδεκτό ότι τα θέματα του ρατσισμού περιλαμβάνουν το ζήτημα των αυτοχθόνων πληθυσμών.

²⁵ Τα θέματα των μειονοτήτων και των αυτοχθόνων πληθυσμών δεν αναφέρονται στον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

²⁶ Διεξήχθη στο Durban της Νοτίου Αφρικής από 31/8 έως 8/9/2001.

Δικαιώματα και ειδικότερα του Ειδικού Εισηγητή για το Ρατσισμό). Ανάμεσα στους άλλους μηχανισμούς προέβλεψε και τη δημιουργία της Ομάδας Εργασίας Εμπειρογνομόνων για τα άτομα αφρικανικής καταγωγής που ζουν στην Αφρικανική Διασπορά (WGEPAD). Η Διάσκεψη πρότεινε “η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων να προετοιμάσει συμπληρωματικά διεθνή πρότυπα (international standards) για να ενδυναμώσει και να ανανεώσει τους διεθνείς μηχανισμούς εναντίον του ρατσισμού, των φυλετικών διακρίσεων, της ξενοφοβίας και της μισαλλοδοξίας σε όλες τους τις μορφές”²⁷.

- **Ο Δαμιανός Σερεφίδης**, βοηθός του Ειδικού Εισηγητή του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τις Μειονότητες²⁸ και η **Claire Mathellie**, βοηθός του Ειδικού Εισηγητή για το Ρατσισμό (βλ. ανωτέρω σελ. 3) μας παρουσίασαν τις Ειδικές Διαδικασίες του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Special Procedures of the HRC). Ίσως αυτή η ενότητα ήταν και η πιο ενδιαφέρουσα (μαζί με την παρουσίαση της Παγκόσμιας²⁹ Περιοδικής Αναθεώρησης) γιατί στο πλαίσιο αυτών των διαδικασιών μπορούν να αναφέρονται μέσω συγκεκριμένων μηχανισμών, μεμονωμένα άτομα, φορείς της κοινωνίας των πολιτών κλπ. χωρίς το φόβο συνεπειών εκ μέρους των κρατικών αρχών της χώρας τους.

Οι Ειδικές Διαδικασίες του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι η γενική ονομασία που δίνεται στους ανεξάρτητους μηχανισμούς του Συμβουλίου για διερεύνηση και έλεγχο. Οι κάτοχοι εντολών Ειδικών Διαδικασιών είναι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες. Οι Ειδικοί Εισηγητές καθώς και οι υπόλοιποι εμπειρογνώμονες μέλη των ομάδων εργασίας διορίζονται με ψηφίσματα³⁰ του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με συγκεκριμένη αρμοδιότητα³¹ και γενικότερο στόχο την αξιολόγηση είτε της κατάστασης σε μια συγκεκριμένη χώρα ή την αξιολόγηση θεματικών ζητημάτων σε παγκόσμιο επίπεδο.. **Το σύστημα των Ειδικών Διαδικασιών αποτελεί κεντρικό στοιχείο των μηχανισμών των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα και καλύπτει τα ατομικά, κοινωνικά, πολιτισμικά, οικονομικά και πολιτικά δικαιώματα.** Κατά το 2019, υπάρχουν 44 θεματικές εντολές και 11 που αφορούν αντίστοιχες χώρες. Υπάρχουν διαφορετικές ονομασίες που δίνονται στους εμπειρογνώμονες, όπως Ειδικοί Εισηγητές, Ανεξάρτητος εμπειρογνώμων, Ομάδα Εργασίας (ομάδα 5 εμπειρογνομόνων). Διορίζονται από

²⁷ Adrien-Claude Zoller, *Notes for the Course...ibid*

²⁸ The Special Rapporteur on minority issues

²⁹ Στα ελληνικά το βρίσκει κανείς και ως “Παγκόσμια Περιοδική Επιθεώρηση”, βλ. <https://gr.humanrights.com/voices-for-human-rights/human-rights-organizations/governmental.html> ή “Παγκόσμια Περιοδική Επισκόπηση” αλλά και ως “οικουμενική περιοδική επανεξέταση”, βλ. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a9f2dcc0-947f-4fca-b628-065d77004d49.0005.01/DOC_19&format=PDF, “..το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.., θεωρεί ότι ο μηχανισμός της οικουμενικής περιοδικής δεσμεύσεων και πρακτικών στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ολόκληρο τον κόσμο, δεδομένου ότι υποβάλλει όλα τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών σε ίση μεταχείριση και έλεγχο”

³⁰ Resolutions

³¹ Η εντολή περιέχεται στο ψήφισμα του ΟΗΕ. Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι οι εμπειρογνώμονες μπορούν να κάνουν μόνο ότι προβλέπεται ρητά στο ψήφισμα (από τις σημειώσεις του εκπαιδευτή, κ. Δαμιανού Σερεφίδη).

τον Πρόεδρο του Συμβουλίου και δεν ανήκουν στο προσωπικό των Ηνωμένων Εθνών. Είναι ανεξάρτητοι από οποιαδήποτε κυβέρνηση ή οργανισμό, υπηρετούν υπό την ατομική τους ιδιότητα και δεν λαμβάνουν καμία αμοιβή για την εργασία τους³². Η περίοδος εντολής είναι έως 6 χρόνια (μέγιστος χρόνος) και αξιολογείται ανάλογα με την εμπειρία και την τεχνογνωσία τους. Οι Ειδικές Διαδικασίες υποστηρίζονται από το Γραφείο του Υπατου Αρμοστή του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (OHCHR)³³ και περιλαμβάνουν: επισκέψεις σε διάφορες χώρες, ανακοινώσεις/καταγγελίες³⁴, εκθέσεις και έρευνες, ευαισθητοποίηση μέσω μαζικών μέσων ενημέρωσης³⁵ συμπεριλαμβανομένων δράσεων για ατομικές υποθέσεις. Οι Ειδικές Διαδικασίες καταθέτουν ετήσια απολογιστική έκθεση στο ΣΑΔ³⁶. **Οποιοσδήποτε ιδιώτης μπορεί να καταθέσει πληροφορίες για ένα γεγονός που αφορά παραβίαση των αντίστοιχων δικαιωμάτων που βρίσκονται υπό την εντολή**

³² Βλ. http://www.ohchr.org/Documents/Press/GreeceEconomicAdjustment_Greek.doc

³³ Το Γραφείο της Υπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στηρίζει τις εργασίες του ΣΑΔ, παρέχει εμπειρογνώμοσύνη και υποστήριξη στα όργανα και στους μηχανισμούς ελέγχου των συμβάσεων, στον μηχανισμό της Οικουμενικής Περιοδικής Αξιολόγησης και των Ειδικών Διαδικασιών. Επιπροσθέτως, αναπτύσσει δράσεις σε διάφορες χώρες του κόσμου και προωθεί σε παγκόσμιο και εθνικό επίπεδο συμβουλευτικό ρόλο για την εφαρμογή των θεμελιωδών αρχών και κανόνων του διεθνούς δικαίου.

³⁴ Οι Ειδικές Διαδικασίες μέσω των ανωτέρω οργάνων μπορούν να στέλνουν ανακοινώσεις στα Κράτη, ακόμα και αυτά που δεν έχουν προσχωρήσει στις Συμβάσεις του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπου καταθέτουν τις απόψεις τους για επιχειρούμενες παραβιάσεις των διεθνών κανόνων δικαίου. Για ένα ευνομούμενο κράτος δικαίου αυτές οι ανακοινώσεις ή καταγγελίες είναι ένα πολύ σοβαρό γεγονός που αν μη τι άλλο πλήττει τη διεθνή εικόνα νομιμότητας του. Στις **20 Μαΐου 2019**, οι ακόλουθοι Ειδικοί Εισηγητές του ΟΗΕ και εμπειρογνώμονες καταδίκασαν ένα επιχειρούμενο σχέδιο νόμου του υπουργού εσωτερικών της Ιταλίας Matteo Salvini, το οποίο προβλέπει την ποινική καταδίκη όσων επιχειρούν να διασώσουν πρόσφυγες και μετανάστες που βρίσκονται σε κίνδυνο στη θάλασσα και καλούν κατεπειγόντως την κυβέρνηση να ματαιώσει την έγκριση και δημοσίευση του. Οι Ειδικοί Εισηγητές είναι οι κάτωθι: **Felipe González Morales**, Ειδικός Εισηγητής για τις Μειονότητες ([Special Rapporteur on the human rights of migrants](#)), **Nils Melzer**, Ειδικός Εισηγητής για τα βασανιστήρια και άλλες μορφές σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας ([Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment](#)), **Maria Grazia Giammarinaro**, Ειδικός Εισηγητής για θέματα εμπορίας ανθρώπων, και ειδικότερα γυναικών και παιδιών ([Special Rapporteur on trafficking in persons, especially women and children](#)), **E. Tendayi Achiume**, Ειδικός Εισηγητής για τις σύγχρονες μορφές ρατσισμού, φυλετικών διακρίσεων, ξενοφοβίας και μισαλλοδοξίας ([Special Rapporteur on contemporary forms of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance](#)), **Michel Forst**, Ειδικός Εισηγητής για την κατάσταση των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ([Special Rapporteur on the situation of human rights defenders](#)), **Obiora C. Okafor**, Ανεξάρτητη εμπειρογνώμων για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διεθνή αλληλεγγύη ([Independent Expert on human rights and international solidarity](#)), βλ. <https://ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?LangID=E&NewsID=24628>

³⁵ Δελτία Τύπου, Δημόσιες Δηλώσεις, Συμμετοχή σε συνέδρια, διασκέψεις, διαβουλεύσεις κλπ. (από τις σημειώσεις του εκπαιδευτή, κ. Δαμιανού Σερεφίδη).

³⁶ Για πρόσφατη ενημέρωση για το σύστημα των Ειδικών Διαδικασιών στο σύνολο τους και των επιτευγμάτων για το 2018 που περιλαμβάνουν τις επισκέψεις σε χώρες, τις ανακοινώσεις, τις θεματικές εκθέσεις, τον απολογισμό δράσεων, τη συμπόρευση με άλλους φορείς, την περαιτέρω ανάπτυξη των διεθνών προτύπων και τη συνηγορία βλ. **Human Rights Council, Fortieth session, 25 February–22 March 2019, Agenda items 2 and 5, Annual report of the United Nations High Commissioner for Human Rights and reports of the Office of the High Commissioner and the Secretary-General Human rights bodies and mechanisms.**

των Ειδικών Εισηγητών on line στην ιστοσελίδα της ΟΗCHR³⁷ ή με ηλεκτρονικό μήνυμα³⁸.

- **Carmen Arevalo Flores & Viviane Lozano** (ΟΗCHR): Παρουσίαση για τα Όργανα επιτήρησης της εφαρμογής των Συμβάσεων του ΟΗΕ³⁹ και ειδικά για την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη των φυλετικών διακρίσεων (CERD). Διαδικασία Καταγγελίας του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΣΑΔ)⁴⁰.

Για τα Όργανα επιτήρησης της εφαρμογής των 3 κυριότερων Συμβάσεων (έως το 1966) των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα αναφερθήκαμε παραπάνω (σελ. 6). Άλλες πολύ σημαντικές Συμβάσεις για επιμέρους θέματα είναι οι εξής: Η Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων και άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (1984)⁴¹ με όργανο επιτήρησης την Επιτροπή κατά των Βασανιστηρίων (CAT⁴²), η πολύ γνωστή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (1989)⁴³ με όργανο επιτήρησης την Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CRC), η Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Μεταναστών και των μελών των οικογενειών τους (1990)⁴⁴ με όργανο επιτήρησης την Επιτροπή για τους Εργαζόμενους Μετανάστες⁴⁵ και η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Προσώπων με Αναπηρίες (2006).

Η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη των φυλετικών διακρίσεων (CERD) αποτελείται από 18 εμπειρογνώμονες από αντίστοιχες χώρες, άτομα εγνωσμένης ανεξαρτησίας και υψηλού ηθικού αναστήματος. Εκλέγονται για μία θητεία 4 ετών από συμβαλλόμενα κράτη μέλη. Στις αρμοδιότητες τους είναι η αξιολόγηση των εκθέσεων που υποβάλλονται από τα κράτη αναφορικά με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση, η παρακολούθηση αναφορικά με τις

³⁷ <https://spsubmission.ohchr.org/>

³⁸ racism@ohchr.org & minorityissues@ohchr.org

³⁹ Τρεις είναι οι κύριες θεσμικές υποχρεώσεις που απορρέουν για τα συμβαλλόμενα κράτη μέλη αναφορικά με την εφαρμογή των Συμβάσεων σε εθνικό επίπεδο: Ο σεβασμός (το κράτος αποφεύγει την παραβίαση..), η προστασία (εμποδίζει τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων) και τέλος η εκπλήρωση ή εφαρμογή (λαμβάνει μέτρα για να εξασφαλίσει την υλοποίηση των δικαιωμάτων). Από τις σημειώσεις των εκπαιδευτών, Carmen Arevalo Flores & Viviane Lozano)

⁴⁰ Το Συμβούλιο (ΣΑΔ) είναι ένα διακυβερνητικό όργανο των Ηνωμένων Εθνών με μέλη 47 χώρες υπεύθυνες για την προαγωγή της προστασίας όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παγκοσμίως. Εξετάζει καταστάσεις παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον κόσμο και αποστέλλει συστάσεις προς τις χώρες σχετικά. Η Επιτροπή συνεδριάζει στη Γενεύη.

⁴¹ Όπως επίσης και το Προαιρετικό πρωτόκολλο της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων (2002)

⁴² Committee against Torture

⁴³ Convention on the Rights of the Children

⁴⁴ International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of their Families

⁴⁵ Committee on Migrant Workers (CMW)

τελικές παρατηρήσεις που έχουν γίνει στις χώρες, η ανάπτυξη γενικών συστάσεων, οι θεματικές συζητήσεις, το σύστημα έγκαιρου συναγερμού και ανάληψης επείγουσας δράσης **καθώς και η εξέταση των καταγγελιών από μεμονωμένα άτομα.**

Μέσα στο θεσμικό σύστημα των Ηνωμένων Εθνών για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων **ο ρόλος των Οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών είναι πολύ σημαντικός.** Οι οργανώσεις μπορούν να προωθούν την επικύρωση των Συμβάσεων⁴⁶, να παρακολουθούν την εφαρμογή των θεσμικών υποχρεώσεων των κρατών αναφορικά με τα δικαιώματα που προστατεύουν οι Συμβάσεις, να παρέχουν γραπτή ενημέρωση και πληροφοριακό υλικό στα όργανα επιτήρησης των Συμβάσεων και να συμμετέχουν ως παρατηρητές στις εργασίες των ομάδων εργασίας των εμπειρογνομόνων ή και να κάνουν γραπτές παρεμβάσεις κατά τη διάρκεια αυτών των εργασιών.⁴⁷ Ουσιαστικά, μας ειπώθηκε από τους εκπαιδευτές ότι οι Επιτροπές βασίζονται στο έργο και την συνεργασία των φορέων αυτών ακόμα και αν δεν είναι διαπιστευμένες στον ΟΗΕ για ενημέρωση επίσημη ή ανεπίσημη για την κατάσταση που επικρατεί στις χώρες αναφορικά με διαφόρους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. **Οι εκκλησίες μπορούν και παίζουν ένα καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία αυτή και θεωρούνται αξιόπιστοι εταίροι από τα μέλη των Επιτροπών.**

Η διαδικασία καταγγελίας ενώπιον του ΣΑΔ⁴⁸ είναι ένας μηχανισμός προκειμένου να εξετασθούν καταγγελίες για σοβαρές παραβιάσεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου και θεμελιωδών ελευθεριών. Οι καταγγελίες αυτές πρέπει να αφορούν συγκεκριμένα περιπτώσεις πολύ σοβαρών παραβιάσεων που έχουν αξιόπιστα καταγραφεί⁴⁹. Τα παράπονα μπορούν να υποβληθούν από τα θύματα (άτομα, ομάδες ατόμων ή μη κυβερνητικές οργανώσεις) ή τρίτους που έχουν άμεση γνώση των παραβιάσεων εναντίον κάθε κράτους μέλους των Ηνωμένων Εθνών. Ως προϋπόθεση τίθεται η εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων. Στην περίπτωση που μπορεί να αποδειχθεί ότι τα εσωτερικά ένδικα μέσα δεν είναι αποτελεσματικά, το Συμβούλιο μπορεί να προχωρήσει σε ασφαλιστικά μέτρα κατά της χώρας για την οποία γίνεται η καταγγελία. Η διαδικασία είναι εμπιστευτική.

- **Jennifer Philpot - Nissen**, στέλεχος του WCC και πρώην βοηθός Ειδικού Εισηγητή του ΟΗΕ: Το σύστημα της Παγκόσμιας⁵⁰ Περιοδικής Αναθεώρησης (Universal

⁴⁶ Το CCME (Churches' Commission for Migrants in Europe) στο οποίο είναι μέλος και η Εκκλησία της Ελλάδος, προωθεί εδώ και μερικά χρόνια την επικύρωση από τα διάφορα ευρωπαϊκά κράτη της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Μεταναστών.

⁴⁷ Υπό το πρίσμα αυτό, συμμετείχαμε εκ μέρους του WCC ως παρατηρητές στην 24η Συνεδρία των εργασιών της Ομάδας Εργασίας των Εμπειρογνομόνων για τα άτομα αφρικανικής καταγωγής (WGEPAD) στο Μέγαρο των Ηνωμένων Εθνών στη Γενεύη στις 27 Μαρτίου.

⁴⁸ Complaint Procedure of the Human Rights Council

⁴⁹ Η διαδικασία αυτή ενώπιον του ΣΑΔ προβλέπει κρίση επί του παραδεκτού των παραπόνων/καταγγελιών που υποβάλλονται.

⁵⁰ Στα ελληνικά το βρίσκει κανείς και ως "Παγκόσμια Περιοδική Επιθεώρηση", βλ. <https://gr.humanrights.com/voices-for-human-rights/human-rights-organizations/governmental.html> ή

Periodical Review/ UPR)⁵¹, ενός μοναδικού στο είδος του, μηχανισμού του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που έχει ως σκοπό την περιοδική επισκόπηση (κάθε 5 χρόνια) της κατάστασης που επικρατεί σε κάθε κράτος μέλος του ΟΗΕ αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη συμμόρφωση στους διεθνείς θεσμικούς κανόνες που το ίδιο το κράτος έχει επικυρώσει.

Η χώρα μας έχει κυρώσει τις περισσότερες «βασικές συμβάσεις» προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο του ΟΗΕ και, κατά συνέπεια, υπόκειται σε Περιοδική Αξιολόγηση των αντίστοιχων Επιτροπών, ήτοι των Επιτροπών υπό το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα, τη Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Φυλετικών Διακρίσεων, τη Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων και άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας κ.ά. Όπως ήδη αναφέρθηκε ανωτέρω, οι σημαντικότερες αρμοδιότητες των εν λόγω οργάνων ελέγχου είναι η προφορική εξέταση των περιοδικών εκθέσεων των Κρατών για την εφαρμογή καθεμιάς από τις ανωτέρω Συμβάσεις και η υιοθέτηση σχετικών συστάσεων, η εξέταση ατομικών αναφορών, οιονεί, δηλαδή, ατομικών προσφυγών κατά Κρατών που έχουν υπαχθεί στις σχετικές διαδικασίες και η έκδοση Γενικών Σχολίων, με τα οποία ερμηνεύονται οι διατάξεις των οικείων συμβάσεων. Η Ελλάδα έχει υποχρέωση για υποβολή της επόμενης περιοδικής έκθεσης το 2021 ενώ μέχρι το Σεπτέμβριο του 2020 θα μπορούν να υποβληθούν επιστολές, εκθέσεις κλπ. με παρατηρήσεις και σχόλια από ιδιώτες, οργανώσεις προς τα αρμόδια όργανα. Το WCC εργάζεται πυρετωδώς για την προετοιμασία θεματικών εκθέσεων για χώρες όπου θεωρείται ότι υπάρχουν παραβιάσεις δικαιωμάτων στο πλαίσιο του UPR και ζήτησε τη συνεργασία των ατόμων που συμμετείχαν στο σεμινάριο προκειμένου να επισημανθούν έγκαιρα και αποσταλούν στο WCC σχετικές εκθέσεις!

Όλο το παραπάνω εκπαιδευτικό υλικό μπορεί να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα <https://seafle.ecucenter.org/d/be4339b25fd84947b8d3/>.

3. Το WCC (Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών) και το πρόγραμμα Καταπολέμησης του Ρατσισμού (PCR), ένα σύντομο ιστορικό: Η επίτευξη φυλετικής δικαιοσύνης, προβάλλοντας τη ζωή και την αξιοπρέπεια των θυμάτων φυλετικής βίας, αποτελεί ένα βασικό πυρήνα της κληρονομιάς του Διεκκλησιαστικού αυτού Οργανισμού ήδη από την ίδρυση του και θεωρείται συστατικό στοιχείο της οικοδόμησης δίκαιων και ειρηνικών κοινωνιών παγκοσμίως.⁵² Στο πλαίσιο της προετοιμασίας για συμμετοχή

“Παγκόσμια Περιοδική Επισκόπηση” αλλά και ως “οικουμενική περιοδική επανεξέταση”, βλ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a9f2dcc0-947f-4fca-b628-065d77004d49.0005.01/DOC_19&format=PDF, “...το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.., θεωρεί ότι ο μηχανισμός της οικουμενικής περιοδικής επανεξέτασης αποτελεί μέσο που υπόσχεται τη βελτίωση της οικουμενικότητας της παρακολούθησης των δεσμεύσεων και πρακτικών στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ολόκληρο τον κόσμο, δεδομένου ότι υποβάλλει όλα τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών σε ίση μεταχείριση και έλεγχο”

⁵¹ <https://www.ohchr.org/en/hrbodies/upr/pages/uprmain.aspx>

⁵² WCC/CCIA training on *Achieving Racial Justice through UN Human Rights Mechanisms*, 26-28 March 2019, Geneva, Concept paper, Geneva, March 2019

το 2001 στην τρίτη Παγκόσμια Διάσκεψη κατά του ρατσισμού, των φυλετικών διακρίσεων, της ξενοφοβίας και της μισαλλοδοξίας (WCAR), το WCC οργάνωσε 4 διαβουλεύσεις με εκκλησιαστικούς φορείς που δραστηριοποιούνταν ενεργά στον αγώνα κατά του ρατσισμού στη Λατινική Αμερική και την Ισπανόφωνη Καραϊβική, στη Βόρειο Αμερική, στην Ασία -Ειρηνικό και στην Αφρική. Αυτή ήταν μία εξαιρετική ευκαιρία να συγκεντρωθούν πληροφορίες για τις δράσεις των εκκλησιών και των εκκλησιαστικών οργανώσεων πάνω στα ζητήματα του ρατσισμού, των διακρίσεων της ξενοφοβίας και της μισαλλοδοξίας. Αυτό το υλικό αποδελτιώθηκε στην έκθεση⁵³, “ Κατανοώντας τον Ρατσισμό σήμερα”. Παράλληλα εκείνη την εποχή δημοσιεύθηκε και το σχετικό έγγραφο της Κεντρικής Επιτροπής του WCC με τίτλο: “ Όντας Εκκλησία και ξεπερνώντας τον ρατσισμό: η κατάλληλη στιγμή για μετασχηματιστική δικαιοσύνη”⁵⁴. Από το 2016 έως το 2019 το WCC ετησίως οργάνωνε μία θεματική Διάσκεψη σε διαφορετικά μέρη του κόσμου για θέματα φυλετικής δικαιοσύνης και κατάστασης στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με εκκλησιαστικούς φορείς στο επίκεντρο⁵⁵. Παράλληλα, το 2016 διοργανώθηκε από το WCC στις ΗΠΑ, μία επίσκεψη αλληλεγγύης στις τοπικές εκκλησίες για θέματα φυλετικής δικαιοσύνης και το WCC επαναβεβαίωσε τη δέσμευση του όπως τεθούν οι καταστάσεις φυλετικής αδικίας στο επίκεντρο των θεματικών δράσεων συνηγορίας του Οργανισμού. Στη συνέχεια αυτής της επίσκεψης και πρωτοβουλίας και με αφορμή την 24η Συνεδρία στο Μέγαρο των Ηνωμένων Εθνών στη Γενεύη, των εργασιών της Ομάδας Εργασίας των Εμπειρογνομόνων για τα άτομα αφρικανικής καταγωγής (WGEPAD)⁵⁶, διοργανώθηκε το εκπαιδευτικό σεμινάριο για θέματα “επίτευξης φυλετικής δικαιοσύνης μέσω των μηχανισμών των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα”.

Ευθαλία Παππά

Συνοδική Επιτροπή Διορθοδόξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων

⁵³ *Understanding Racism Today: A Dossier*, WCC, 2002 revised version, p. 28

⁵⁴ *Being Church and Overcoming Racism: It's time for Transformative Justice*

⁵⁵ 2016: Μέση Ανατολή, 2017: Αφρική (για Νιγηρία, Λαϊκή Δημοκρατία του Κογκό, Νότιο Σουδάν και Μπουρούντι), 2018: Λατινική Αμερική με τη συνεργασία της Act Alliance, 2019: Γενεύη, σεμινάριο για τον Ρατσισμό και τη φυλετική δικαιοσύνη. Από την εναρκτήρια ομιλία της Isabel Phiri, Βοηθό του Γενικού Γραμματέα του WCC

⁵⁶ UN Working Group of Experts on people of African Descent